

Kgl. Kammersangerinde

Sopran

Else Schøtt

1948

Samlet af René Aagaard 2014

Fra dansk kvindebiografisk leksikon:

<http://www.kvinfo.dk/side/597/bio/1554/origin/170/>

Else Marie Schøtt (24.3.1895 i Middelfart - 29.4.1989 i Kbh.) Forældre: kroejer Jacob Peter S. (1864-1917) og Johanne Henriette Lund (1869-1942).

“De kvindeskikkelser Else Schøtt har fremstillet står alle med et mærkeligt rent poesis skær over sig, de er forlenede med varme og inderlighed, ofte med en egen vemodig grundtone.” Sådan karakteriserer teaterhistorikeren Torben Krogh Else Schøtt og kapelmester Gerhard Schepelern supplerer: “Hverken humor eller de store lidenskaber var hendes sag,” men “hun var altid ægte i sit udtryk og fornem og smagfuld i sin sang.”

Else Schøtt tog realeksamen 1912 og uddannede sig derefter privat i sang hos Albert Høeberg og baronesse Lona Gyldenkrone. Efter en vellykket koncertdebut i 1919 gennemgik hun Det Kgl. Teaters operaskole. Hun debuterede som Elsa i "Lohengrin" i 1923 og var derefter fast tilknyttet nationalscenen indtil sin afsked i 1951. Hun fremhæves altid for den flid og samvittighedsfuldhed, hvormed hun indstuderede og forsvarede de roller, hun fik tildelt. Det blev ofte hendes utaknemmelige lod at skulle dublere sin store samtidige Tenna Frederiksen. Som årene gik blev Else Schøtt imidlertid i høj grad værdsat på sine egne præmisser.

Hun videreuddannede med stor energi sin stemme hos udenlandske lærere som Louise Reuss-Belce i Berlin og E. Burian i Prag. Dramatisk hjælp fik hun hos den svenskfødte operettesangerinde Anna Pettersson Norrie. Det blev til mange operaroller i det lyrisk-dramatiske fag, bl.a. i Mozarts, Verdis og Wagners værker. Blandt de danske roller var Fru Ingeborg i "Drot og Marsk" og Mikal i "Saul og David". I 1941 fik Paul von Klenaus "Dronningen" sin danske premiere, den første tolvtone-opera på Det Kgl. Teater. Heri fik Else Schøtt ifølge anmelderen Henry Hellsen sit livs rolle i det både musikalsk og dramatisk krævende titelparti som den engelske dronning Elisabeth 1., en præstation, der blev stærkt rost af en enstemmig presse.

Også i Maries rolle i den tjekkiske nationalopera "Den solgte brud" af B. Smetana fik hun en smuk succes. Med dette parti gæstespillede hun i Prag. Andre gæstespil førte hende til Stockholm og Lübeck.

Else Schøtt har kun indsunget to 78-plader (Red. tre!), der begge stammer fra 1926. Den ene viser, bl.a. i Toscas Bøn en stor, smuk og bred lyrisk-dramatisk sopran. Den bliver ført med sikker musikalsk smag, men uden den personlige timbre, der fæstner sig i erindringen. Den anden plade indeholder to romancer, bl.a. Viol af komponisten Julius Bechgaard. Else Schøtt var en yndet koncertsanger, og sangen her viser en fin indlevelse i liedkunsten. Længe før sin afgang fra teatret var hun begyndt at undervise, og hun var i en lang årrække en af Musikkonservatoriets mest fremtrædende sangpædagoger. Blandt hendes elever er Ruth Guldbæk og Tove Hyldgaard.

I 1934-51 gjorde Else Schøtt en stor kollegial indsats i bestyrelsen for Det Kgl. Teaters Skuespil- og Operapersonale, ligesom hun 1960-68 sad i bestyrelsen for Solistforeningen af 1921. Hun blev kgl. kammersangerinde 1934 og modtog Ingenio et arti 1942. I 1945 fik hun Tagea Brandts Rejselegat.

Sten Høgel

Tak til Jan Mikkelsen for scans.

År	Matrice	Titel mv.	Plademærke
1921	884 ar	Naar dagen er træet P.E. Lange-Müller/Chr. Molbech Inger Leth-Rasmussen og Else Schøtt	Polyphon S 44146
1926	2233at	Paa Sangens Tonevinger Mendelssohn-Bartholdy Else Schøtt med Trio	Polyphon XS 44182

Scans: Jan Mikkelsen

1926	2234at	Viol Jul. Bechgaard/Ludv. Holstein Else Schøtt med Trio	Polyphon XS 44183
1923	2647 ar	Lind Agathe Backer Grisdahl Else Schøtt	Polyphon S 44146
1926	2509 ax	Elskovs Gud af "Figaros Bryllup" Mozart Else Schøtt med Ork.	Polyphon XS 44204
1926	2510 ax	Bøn af "Tosca" Puccini Else Schøtt med Ork.	Polyphon XS 44204

1938.01.16?

Duet
fra "Die Walküre"
Wagner
Poul Wiedemann og Else Schøtt
med Det kgl. Kapel
fra Det kgl. Teater

Radioudsendelse

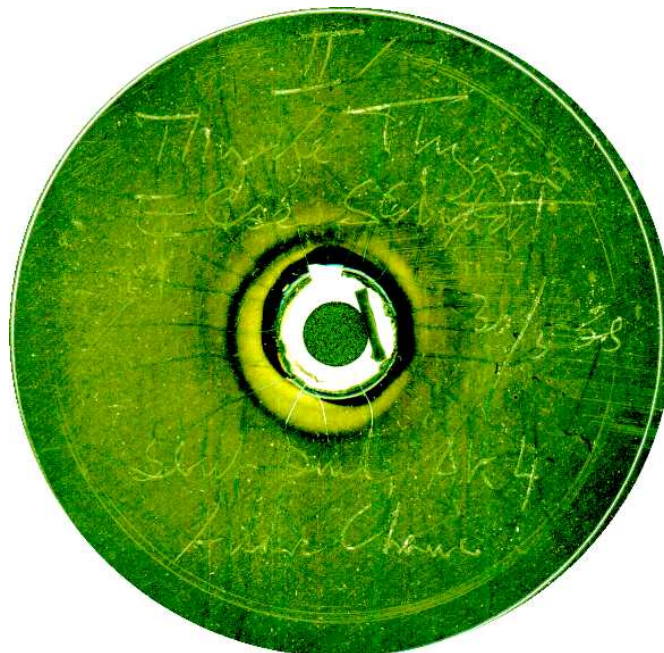

Desværre er det ikke muligt at læse etiketten,
hvor oplysningerne er ridset ned.

1938.05.30

Duet (fra slutningen af 4. akt)
fra "Andrea Chenier"
Giordani
Else Schøtt og Thyge Thygesen
med Det kgl. Kapel
fra Det kgl. Teater

Radioudsendelse

Til Skønhed og Fest *Parfumerie Breining* Østergade 26

Onsdag den 27. September 1939 Kl. 20

LOHENGRIN

Romantisk Opera i 3 Akter af RICHARD WAGNER
Teksten i Oversættelse af ADOLPH HERTZ, bearbejdet og tildele nyoversat af JOHANNES FØNSS
Den musikalske Ledelse: EGISTO TANGO Den sceniske Ledelse: JOHANNES FØNSS

PERSONERNE:

Henrik Fuglefænger, tysk Konge.....	EINAR NØRBY
Lohengrin.....	**
Elsa af Brabant.....	ELSE SCHØTT
Hertug Gotfred.....	PER SKJOLD JENSEN
Frederik af Telramund, brabantisk Greve.....	HOLGER BYRDING
Ortrud, hans Gemalinde.....	INGEBORG STEFFENSEN
Kongens Herold.....	HENRY SKJÆR
	VIGGO LARSEN
Brabantiske Adelsmænd.....	AAGE STOUGAARD
	EINAR MILLING
	JOHANNES ANDERSEN
	ELLEN ANDERSSON
Pager.....	ANNA HAGEN
	RIGMOR HEYDE
	ANNA THUNER

Sachsiske, thüringske og brabantiske Grever og Adelsmænd, Adelsfruer, Pager, Mænd, Kvinder og Svende
Handlingen foregår i Antwerpen — Tiden den første Halvdel af det tiende Aarhundrede
3. Akt er delt i 2 Afdelinger
Det længste Opbehold bliver efter 2. Akt

** Lohengrin: Kgl. Kammeranger **Lauritz Melchior** som Gæst
(Sidste Opførelse)

Indgangen aabnes Kl. 19³⁰ Forbi omtrent Kl. 23³⁰

UGENS REPERTOIRE: *Torsdag Kl. 20: Maria Stuart. Fredag Kl. 20 (Første Gang) Elverskud. (Første Gang i ny Indstudering) Valkyrien. Lørdag Kl. 20: (Uden Abonnement) Bohème. Rodeo. Søndag Kl. 19: Stefan Islandi som Gæst.*

og elegant Felsværk fra **BIRGER CHRISTENSEN** paa Østergade

"Lohengrin" 27.9.1939 med Lauritz Melchior som gæst i rollen som Lohengrin, Else Schøtt sang Elsa.

PARFUMERIE *Breining* ØSTERGADE 26

Torsdag den 21. Januar 1943 Kl. 19

TRUBADUREN

Opera i 4 Akter af GIUSEPPE VERDI. Teksten af S. CAMMARANO, oversat af KAI FLOR
Den musikalske Ledelse: EGISTO TANGO Iscenesættelsen: JOHANNES FØNSS
Dekorationerne af OVE CHR. PEDERSEN, udførte af AXEL BRUUN

PERSONERNE:

Greven af Luna, 1 Fyrsten af Asturiens Tjeneste.....	JOHANNES ASTRUP
Leonora, Hofdame hos Fyrstinden.....	ELSE SCHØTT
Azucena, en Zigeunerske.....	IDA HØST ROHOLM (Debut)
Manrico, Anfører for de fjendtlige Tropper.....	THYGE THYGESEN
Ferrando, Hovedsmand hos Greven af Luna.....	EJNAR NØRBY
Ruiz, Manricos Hovedsmand.....	EGON CLEMENSEN
Inez, Leonoras Selskabsdame.....	GRETHE VANGGAARD
En gammel Zigeuner.....	ALBRECHT DELFS
Et Bud.....	VIGGO LARSEN

Leonoras Selskabsdamer, Nonner, Krigere, Tjenere, Zigeunere og Zigeunersker
I 3. Akt: Zigeunerdans efter Koreografi af August Bournonville iscenesat af Børge Ralov bistaaet af Valborg Borchsenius
Solodans: Tove Schultz og Knud Henriksen. Mona Vangsa, Kirsten Gnatt, Margrethe Schanne, Hans Brenaa, Svend Erik Jensen, Ole Palle Hansen og Corps de Ballet
Hver Akt er delt i 2 Afdelinger

Indgangen aabnes Kl. 18³⁰ Pause efter 2. Akt Forbi omtrent Kl. 22

UGENS REPERTOIRE *Fredag Kl. 19: Vaaren. Spurve under Taget. Fest Polonaise. Lørdag Kl. 19: (Uden Abonnement) Swedenhielms.*

TELEFON 211 **DE FORENEDE KULIMPORTØRER** TELEFON 211
DANSK FIRMA STØRSTE SALG I DANMARK DANSK KAPITAL

21.1.1943 – "Trubaduren" med Else Schøtt som Leonora og Thyge Thygesen som Manrico.

Einar Nørby og Else Schøtt i „Fidelio“

Det Kongelige Teater 1942
Einar Nørby og Else Schøtt i "Fidelio"

DROT OG MÅRSK

1. Akts 1. og 2. Afdeling

Tragisk Sangdrama af Chr. Richardt, sat i Musik af P. Heise
Iscenesættelsen: Poul Kanneworff Den musikalske Ledelse: Johan Hye-Knudsen
Dansen af Gustav Uhlendorff

Personerne:

Kong Erik, med Tilnavnet Glipping	Poul Wiedemann
Stig Andersen, hans Marsk	Holger Byrting
Fru Ingeborg, Stigs Hustru	Else Schøtt
Rane Johansen, hendes Søsterson, Kongens Kammermester	Thyge Thygesen
Aase, en Kulsvierpige	Edith Oldrup

Riddere og Damer, Almuesfolk og Terner.

1. Afdeling: Udenfor en Kulsvierhytte. 2. Afdeling: Hal paa Skanderborg Slot.

4-6-1945 hele 5 kammersangere (nogle kommende) i "Drot og Marsk"

ELSE SCHØTT

EN Efteraarsaften i Begyndelsen af Tyverne steg der en køn, stout Pige ud af Fynekspressen paa Københavns Banegaard. Det var den unge *Else Schøtt*, der var kommet over for at erobre Hovedstaden — hverken mere eller mindre. Hun havde tilbragt sin Barndom og første Ungdom paa Carl Nielsens musikglade Fødeø, hvor hun som lille Pige havde hørt paa Vindens Susen i de levende Hegn — hun havde fra sit Ungpige-kammer om Natten lyttet til Sangen fra alle Johannes Larsens vilde Fugle og om Dagen frydet sig over Plastikken i Kaj Nielsens Figurer — alle disse Indtryk fra det naturskønne, kunstmættede Fyn havde fyldt hendes unge Sind, og nu kom hun over til København for at faa Udløsning for alt det, der gærede i Pigesindet. Og hvad bragte hun saa med til dette Erobringstogt? Først og fremmest Guldet i sin Strube, dernæst det ubestemmelige, som man kan kalde scenisk Intuition, endvidere et fortræffeligt Teaterydre og endelig noget af det vigtigste: Intelligens og en udpræget Flid. Hendes første Maal var *Albert Høeberg*; ham havde hun udset til at give hendes medfødte Anlæg kunstnerisk Form, og en Foraarsaften — den

3. Maj 1923 — stod hun saa for første Gang paa Det kgl. Teaters Scene som Elsa i „Lohengrin“.

Dagen efter vidste den københavnske Musikverden, at man havde faaet en ny Wagnersangerinde — allerede af Format og med rige Udviklingsmuligheder. — Begyndelsen var altsaa lovende nok, men helt let glider det jo ikke altid paa et Teater i det daglige. Tenna Frederiksen stod endnu dengang paa sin Højde, og det betød igen, at alle de lyrisk-dramatiske Partier, som Else Schøtt i Følge sine Anlæg skulde synge, allerede var optagne af en anden. Til desto større Ære for Else Schøtt tjener det derfor, at hun i Løbet af nogle Aar med sin utrættelige Energi kom til at synge en Række store Partier sammen med Tenna Frederiksen og det paa en Maade, som baade hun og Teatret havde Glæde og Ære af. Det var ikke tilfældigt, at det var et Wagnerparti, hun først lod sin gyldne Røst høre i; Valget af Rollen pegede frem efter. Hun blev i Aarenes Løb en beaandet Fremstillerske af en Række Wagnerfigurer: Sieglinde i „Valkyrien“, Elisabeth i „Tannhäuser“, Eva i „Mestersangerne“ og i det ikke alt for fjerne vinker nu Isolde. Men ogsaa hos Beethoven, Mozart, Verdi og en Række andre Komponister har Else Schøtt ydet værdifulde kunstneriske Indsatser. Een Rolle helt tilbage fra 1929 huskes særligt: Rachel i „Jødinden“; hun sang og spillede dette tragiske Parti med en Passion, som bragte selve „Jødindernes Jødinde“, *Berta Morena*, i Erindring.

Og nu er Else Schøtt altsaa 25 Aars Jubilar; hun har i disse 25 Aar ikke blot vundet sig et stort, beundrende Publikum, ogsaa hendes Kolleger har lært at skatte hende som en varmtfølede og loyal Kammerat, der har været med til at gøre et smukt Arbejde for sin Stand. Endelig udøver Else Schøtt en anden Gerning, som vistnok glæder hende allermest: hendes pædagogiske Virksomhed; mange er de Elever, som skylder Else Schøtt alt, hvad de kan; og er det i Grunden ikke ogsaa noget af det bedste ved Livet, naar man kan lade andre nyde godt af de Evner, man selv i saa rigt Maal har faaet?

Aage Fønss.

Torsdag den 13. Maj 1948 Kl. 20

FIGAROS BRYLLUP

Opera i 4 Akter af W. A. MOZART
Teksten af DA PONTE efter BEAUMARCHAIS' Lystspil
oversat af N. T. BRUUN, revideret og tildels nyoversat af JOHANNES FØNSS
Den tilhørende Dans komponeret af AUGUST BOURNONVILLE
Dekorationerne efter Skitser af OVE CHE. PEDERSEN udført af AXEL BRUUN
Den musikalske Ledelse: JOHN FRANDSEN — Iscenesættelsen: JOHANNES FØNSS

PERSONERNE:

Greven	HOLGER BYEDING
Grevinden	ELSE SCHØTT
Susanna, Grevindens Kammerjomfru	EDITH OLDRUP
Figaro, Grevens Kammertjener	EINAR NØRBY
Cherubino, Page hos Greven	LISE ANDERSEN (Debut)
Marcellina, Husholderske	ELLEN NIELSEN
Don Bartolo, Doktor	AAGE FØNSS
Don Bazilio	OTTO STEENBERG
Don Curtio, Retsbetjent	RICHARD KRÖLL
Antonio, Gartner hos Greven	ALFRED OSMUND
Barbarina, hans Datter	MONNA SCHOUBEV

Bønder, Bønderpiger, en Alguazil, Skytter, Tjenere
FANDANGO dances af MARGOT LANDER og HARALD LANDER
Under Ouverturen holdes Dørene til Tilskuerpladsen lukkede.

Indgangen aabnes Kl. 19³⁰   Det længste Ophold bliver mellem 2. og 3. Akt.   Forbi omtrent Kl. 23³⁰

I Restaurationen i Det Kongelige Teaters 2. Etage udstiller for Tiden Koloristerne.

”Figaros Bryllup” 13. maj 1948 med bla. Holger Byrding, Else Schøtt, Edith Oldrup, og Einar Nørby